

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 702/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti BINOPOL s. r. o., Terasy 3471/6, Žilina, zastúpenej advokátom Mgr. Karolom Haľapkom, Drieňová 34, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva na prístup k súdnej a inej právnej ochrane podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Daňového úradu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1328535/2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti BINOPOL s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. októbra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti BINOPOL s. r. o., Terasy 3471/6, Žilina

(ďalej len „sťažovateľka“ alebo „správca dane“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom Mgr. Karolom Haľapkcom, Drieňová 34, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva na prístup k súdnej a inej právnej ochrane podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Daňového úradu Banská Bystrica (ďalej len „daňový úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1328535/2015 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka podala 15. júna 2015 v súlade so zákonom č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení zákona č. 289/2012 Z. z. (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) sťažnosť na postup daňového úradu, ktorou žiadala Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) o prešetrenie postupu daňového úradu. Daňový úrad vyzval sťažovateľku, aby sa 7. mája 2015 dostavila k správcovi dane na oboznámenie sa so zisteniami a výsledkom daňovej kontroly na zistenie oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu za zdaňovacie obdobie marec 2014. Takýto postup daňového úradu považovala sťažovateľka za šikanóznym a poškodzujúci jej dobré meno. Správca dane sťažnosť sťažovateľky odložil upovedomením sp. zn. 1328535/2015 z 25. augusta 2015 (ďalej len „upovedomenie z 25. augusta 2015“) podľa § 5 ods. 7 zákona o sťažnostiach z dôvodu, že sťažnosť podaná orgánu verejnej správy telefaxom alebo elektronickou poštou sa považuje za písomnú iba vtedy, ak ju sťažovateľ do piatich pracovných dní od jej podania písomne potvrdí podpisom.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že „... ako právnická osoba je daňový subjekt, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty a preto povinný komunikovať so správcom dane výlučne elektronicky. Táto povinnosť mu vyplýva z § 14 ods. 1 písm. a) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov... Sťažovateľ má so správcom dane uzatvorenú Dohodu o elektronickom doručovaní zo dňa 23. 01. 2013... na základe ktorej komunikuje so správcom dane a doručuje mu písomnosti. Vzhľadom na uvedené považuje sťažovateľ Upovedomenie o odložení sťažnosti za porušenie ústavnej zásady na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Sťažovateľ má za to, že s poukazom na čl. 2 ods. 2 zákona č. 460/1992 Sb. Ústavy

Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov... nebolo dodržané toto ustanovenie, keďže správca dane nekonal v medziach zákona, keď odložil sťažnosť, napriek tomu, že medzi ním a sťažovateľom je uzatvorená dohoda o elektronickej komunikácii. Sťažovateľ má za to, že nemožno súhlasiť so záverom, že ak je správa doručená aj inak, tak ju nemožno považovať za nedoručenú.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti BINOPOL s. r. o. na prístup k súdnej a inej právnej ochrane podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Daňového úradu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1328535/2015 porušené bolo.

2. Rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica sp. zn. 1328535/2015 z 25. 08. 2015 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie Daňovému úradu Banská Bystrica.

3. Daňovému úradu Bratislava sa zakazuje pokračovať v porušovaní základného práva na súdnu a inú právnu ochranu.

4. Spoločnosti BINOPOL, s. r. o., priznáva trovy právneho zastúpenia 355,72 €..., ktoré je Daňový úrad Banská Bystrica povinný zaplatiť na účet advokáta Mgr. Karola Haťapku...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej čl. 46 ods. 1 ústavy predstavuje primárne východisko pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a na základe toho ho možno považovať aj za základ ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Zároveň podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o tejto ochrane ustanoví zákon, resp. v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy je možné domáhať sa základného práva podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (napr. IV. ÚS 142/07, IV. ÚS 165/07).

Sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prístup k súdnej a inej právnej ochrane podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom daňového úradu ako správcu dane pri vybavovaní sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o sťažnostiach sťažnosť je podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorým

a) sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou orgánu verejnej správy,

b) poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy.

Podľa § 11 ods. 1 zákona o sťažnostiach na vybavenie sťažnosti je príslušný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí činnosť, o ktorej sa sťažovateľ domnieva, že ňou boli porušené jeho práva alebo právom chránené záujmy. Vybavovanie sťažností orgán verejnej správy upraví vnútorným predpisom.

V súlade s § 20 ods. 1 zákona o sťažnostiach sťažnosť je vybavená odoslaním písomného oznámenia výsledku jej prešetrenia sťažovateľovi. V oznámení sa uvedie, či je sťažnosť opodstatnená alebo neopodstatnená. Oznámenie musí obsahovať odôvodnenie

výsledku prešetrenia sťažnosti, ktoré vychádza zo zápisnice. Ak je sťažnosť opodstatnená, v oznámení sa uvedie, že orgánu verejnej správy, v ktorom sa sťažnosť prešetrovala, boli uložené povinnosti podľa § 19 ods. 1 písm. i).

V súlade s § 19 ods. 1 písm. i) zákona o sťažnostiach orgán verejnej správy príslušný na vybavenie sťažnosti vyhotoví zápisnicu o prešetrení sťažnosti, ktorá obsahuje najmä... povinnosť vedúceho orgánu verejnej správy, v ktorom sa sťažnosť prešetrovala, alebo ním splnomocneného zástupcu, v prípade zistenia nedostatkov v lehote určenej orgánom verejnej správy, ktorý sťažnosť prešetroval,

1. určiť osobu zodpovednú za zistené nedostatky,
2. prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku,
3. predložiť prijaté opatrenia orgánu prešetrojúcemu sťažnosť,
4. predložiť orgánu prešetrojúcemu sťažnosť správu o splnení opatrení a uplatnení právnej zodpovednosti,
5. ak nie je totožnosť sťažovateľa utajená, oznámiť mu prijaté opatrenia; ak je totožnosť sťažovateľa utajená, oznámiť mu prijaté opatrenia prostredníctvom orgánu verejnej správy príslušného na vybavenie sťažnosti.

Podľa § 22 ods. 1 zákona o sťažnostiach sťažnosť, v ktorej sťažovateľ vyjadruje nesúhlas s vybavovaním alebo odložením svojej predchádzajúcej sťažnosti, je novou sťažnosťou proti postupu orgánu verejnej správy pri vybavovaní sťažnosti alebo pri odložení sťažnosti.

Podľa § 22 ods. 2 zákona o sťažnostiach sťažnosť proti postupu orgánu verejnej správy pri vybavovaní sťažnosti nie je opakovanou sťažnosťou, a to ani vtedy, ak v nej sťažovateľ opakuje skutočnosti z predchádzajúcej sťažnosti.

Podľa § 22 ods. 3 zákona o sťažnostiach sťažnosť podľa odseku 1 vybaví vedúci orgánu verejnej správy alebo ním splnomocnený zástupca, ak to nie je v rozpore s § 12. Ak sťažnosť vybavil vedúci orgánu verejnej správy, na vybavenie sťažnosti podľa odseku 1 je

príslušný najbližší nadriadený orgán. Ak takýto orgán nie je, v oblasti štátnej správy je príslušný ústredný orgán štátnej správy pre kontrolu vybavovania sťažností. Ak sťažnosť vybavil vedúci ústredného orgánu štátnej správy pre kontrolu vybavovania sťažností, podanie smerujúce proti vybaveniu takejto sťažnosti sa odloží podľa § 6 ods. 1 písm. f).

Podľa § 22 ods. 4 zákona o sťažnostiach sťažnosť proti vybavovaniu sťažnosti alebo sťažnosť proti odloženiu sťažnosti je orgán verejnej správy povinný vybaviť v lehote podľa § 13.

Kritériom aplikovateľnosti čl. 46 ods. 1 ústavy je materiálna povaha predmetu konania, predovšetkým skutočnosť, že sa v ňom bezprostredne rozhoduje o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (ich právnom statuse).

V posudzovanom prípade sťažovateľka namieta postup administratívneho charakteru, upravený zákonom o sťažnostiach, v rámci ktorého sa nerozhoduje bezprostredne o právach, resp. povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom ho z hľadiska predmetu nemožno považovať za správne konanie [pozri k tomu § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, pozn.], aj preto sa na neho nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (správny poriadok). Táto špecifická oblasť preto nespadá podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu pod garancie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy [k tomu pozri aj judikatúru, podľa ktorej postup pri vybavovaní sťažností, resp. prešetrovaní ich vybavenia podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemožno považovať *ratione materiae* za súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, resp. základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 241/07, IV. ÚS 210/2011)].

Uvedené skutočnosti súčasne vylučujú existenciu takej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom daňového úradu v napadnutom konaní a namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 260/07), ktorá by zakladala

relevantný dôvod na vyslovenie jeho porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom daňového úradu v napadnutom konaní, pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2015